

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

1. **Назив квалификације:** Медицинска сестра-техничар
2. **Сектор - подручје рада:** Здравство и социјална заштита
3. **Ниво квалификације:** IV
4. **Сврха квалификације:** спровођење поступка пријема и отпуста болесника, обављање здравствене неге болесника и медикаментозног лечења болесника, спровођење дијагностичких и терапеутских поступака и спровођење примарне, секундарне и терцијарне здравствене заштите.
5. **Начин стицања квалификације:**
Квалификација се стиче након успешно завршеног процеса средњег стручног образовања.
6. **Трајање:**
Програм средњег стручног образовања за стицање квалификације траје четири године.
7. **Начин провере:**
Достигнутост исхода програма средњег стручног образовања се проверава на матурском испиту који спроводи средња школа.
8. **Заснованост квалификације:**
Квалификација се заснива на опису рада, циљевима стручног образовања и исходима стручног образовања.

8.1. Опис рада

Дужности - стручне компетенције:

- Спровођење поступка пријема и отпуста болесника
- Обављање здравствене неге болесника
- Обављање медикаментозног лечења болесника
- Спровођење дијагностичких и терапеутских поступака
- Спровођење примарне, секундарне и терцијарне здравствене заштите

Дужности - стручне компетенције	Задаци - јединице компетенција
Спровођење поступка пријема и отпуста болесника	<ul style="list-style-type: none"> - Административни поступак и санитарна обрада болесника, упознавање са кућним редом, формирање здравствене документације - Чување одеће, новца и драгоцености - Административни поступак код отпуста болесника и у случају смрти - Одржавање хигијене, повољне микроклиме и естетског изгледа болесничке собе - Спровођење мера за спречавање интрахоспиталних инфекција - Припрема раствора за дезинфекцију - Спровођење свих метода стерилизације
Обављање здравствене неге болесника	<ul style="list-style-type: none"> - Намештање и пресвлачење кревета непокретном болеснику према одређеном положају - Купање, прање косе и пресвлачење непокретног болесника - Мењање положаја болесника у кревету - Нега оболеле усне шупљине - Спречавање компликација од дуготрајног лежања (декубитис, упала плућа, тромбоза, укочења, душевна напетост) - Купање и превијање одојчета, нега коже и слузнице - Помоћ непокретном болеснику при вршењу физиолошких потреба. - Посматрање и уочавање промена у изгледу болесника, реаговању на околину, стање свести, стање покретливости, евидентирање и извештавање о стању болесника - Контрола и регистровање виталних знакова (температура, пулс, дисање, крвни притисак) - Мерење телесне тежине и висине, израчунавање идеалних вредности. - Посматрање карактеристика излучевина, евидентирање излучевина и сакупљање за анализе - Храњење болесника, вештачка исхрана болесника, специфична исхрана болесника, храњење одојчади
Обављање медикаментозног лечења болесника	<ul style="list-style-type: none"> - Примена пероралне терапије и контрола узимања лекова - Примена лекова епикутано - Примена парентералне терапије – субкутаних, интрамускуларних и интравенских ињекција - Примена физикалних средстава у лечењу болесника, масажа, облози - Примена кисеоника - Примена лекова за очи, уши и нос - Примена инхалационе терапије - Учествовање у окупационој терапији
Спровођење дијагностичких и терапеутских поступака	<ul style="list-style-type: none"> - Припрема и учествовање у визити - Припрема болесника за лекарски преглед - Узимање и слање материјала на лабораторијске прегледе (столица, урин, крв, гној) - Припрема прибора и болесника и извођење испирања телесних шупљина (уво, нос, желудац, бешика, црева, материца)

Дужности - стручне компетенције	Задаци - јединице компетенција
	<ul style="list-style-type: none"> - Припрема болесника и прибора и асистирање код разних пункција (плеурална, абдоминална, лумбална) - Припрема материјала за вађење желудачног и дуоденалног сока - Припрема материјала и болесника, учествовање код давања инфузије и трансфузија - Припрема материјала и извођење клизме за чишћење - Узимање средњег млаза урина код жена и мушкараца, катетеризација мокраћне бешике. - Општа припрема болесника за разне операције - Општа постоперативна нега оперисаних болесника - Примена основних завоја - Припрема за превијање и обраду ране - Пружање прве помоћи болеснику (вештачко дисање, заустављање крварења, обрада рана, имобилизација и стављање удлага, гипсање) - Припрема болесника и материјала за разна дијагностичка, лабораторијска, радиолошка и друга испитивања - Примопредаја службе, евидентирање важних података о здрављу болесника
Спровођење примарне, секундарне и терцијарне здравствене заштите	<ul style="list-style-type: none"> - Учествовање у систематским прегледима, превентивним акцијама, вакцинацијама и кућном лечењу - Учествовање у осигуравању услова рада у примарној здравственој заштити; у планирању, програмирању и извођењу медицинске заштите и осигуравању просторних, координационих и организационих услова за примарну, секундарну и терцијарну здравствену заштиту

8.1.1. Екстремни услови под којима се обављају дужности: нема.

8.1.2. Изложеност ризицима при обављању дужности:

- ризик од инфекција.

8.2. Циљеви стручног образовања

- Циљ стручног образовања за квалификацију МЕДИЦИНСКА СЕСТРА-ТЕХНИЧАР је оспособљавање лица за спровођење поступка пријема и отпуста болесника, обављање здравствене неге болесника и медикаментозног лечења болесника, спровођење дијагностичких и терапеутских поступака и спровођење примарне, секундарне и терцијарне здравствене заштите.

Неопходност и сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потребе континуираног образовања, стручног усавршавања, развоја каријере, унапређивања запошљивости, усмерава да лица буду оспособљавана за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;

- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у процесу рада;
- употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу.

8.3. Исходи стручног образовања

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:			
спроводи поступак пријема и отпуста болесника	<ul style="list-style-type: none"> - наведе процедуру по којој се врши пријем и смештај болесника; - наведе врсте санитарне обраде примљеног болесника; - наведе специфичне врсте санитарне обраде према стању болесника; - наведе процедуру и улогу сестре за припрему болесника за преглед; - наведе процедуру за припрему болесника и документације за отпуст из болнице; - наведе процедуру и пратећу документацију у случају смрти; 	<ul style="list-style-type: none"> - обави пријем и смештај болесника према процедури; - уради санитарну обраду примљеног болесника према специфичној процедури за стање болесника; - припреми болесника и асистира при прегледу; - уради припрему болесника и документацију за отпуст из болнице; - обави процедуру и документацију у случају смрти; 	<ul style="list-style-type: none"> - савесно, одговорно, уредно и прецизно обавља поверене послове; - ефикасно планира и организује време; - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и важећих стандарда у здравству; - испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности уређаја које користи при обављању посла;
обавља здравствену негу болесника	<ul style="list-style-type: none"> - наведе врсте активних, пасивних и принудних положаја болесника; - наведе начине транспорта покретног и непокретног болесника; - опише пресвлачење покретног и непокретног болесника; - опише пресвлачење болесничке постеље; - наведе значај и начине одржавања личне хигијене болесника и хигијене болесничке собе; - објасни основне појмове о инфекцији, интрахоспиталним инфекцијама и мерама заштите од инфекција; - објасни основне појмове о стерилизацији, врстама и начину припреме материјала за 	<ul style="list-style-type: none"> - помогне покретном и непокретном болеснику да обави личну хигијену; - помогне пресвлачење покретног и обави пресвлачење непокретног болесника; - намести и пресвуче болесничку постељу и да се стара о хигијенском одржавању болесничке собе; - постави болесника у одговарајући положај и да га припреми за транспорт; - примени опште мере у превенцији интрахоспиталних инфекција; - припреми материјал за стерилизацију, дезинфекцију, контролише услове антисепсе и примени процедуре 	<ul style="list-style-type: none"> - испољи љубазност, комуникативност и флексибилност у односу према сарадницима; - ради у тиму; - буде оријентисан ка пацијенту; - буде прилагодљив на промене и да решава проблеме у раду; - испољи иницијативност и предузимљивост у раду; - испољи самокритичност и

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:			
	<ul style="list-style-type: none"> стерилизацију, контролу и чување стерилног материјала; - наведе начине заштите животне средине и управљање медицинским отпадом; - наведе виталне знаке, начине мерења, регистрације и праћења стања болесника; - наведе врсте дијагностичког материјала (брис, излучевине, крв, ликвор и др.) узимање, прикупљање и слање на анализе; - наведе принципе природне и вештачке исхране; 	<ul style="list-style-type: none"> заштите животне средине; - измери, региструје и прати виталне знаке, телесне карактеристике и стање болесника; - припреми болесника и узме материјал за дијагностичке анализе (брис, излучевине, крв, ликвор и др.) - организује одговарајућу исхрану за покретне и непокретне болеснике - спроведе храњење путем назогастричне сонде и гастростоме; 	<ul style="list-style-type: none"> објективност при обављању посла; - испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима.
обавља медикаментозно лечење болесника	<ul style="list-style-type: none"> - наведе принципе требовања и чувања лекова; - наведе процедуру припреме медикамената и болесника за оралну, парентералну, перкутану, ректалну и инхалациону терапију, коју је прописао лекар; - наведе могуће нежељене ефекте при давању лека и мере које је неопходно предузети; - наведе принципе анти-шок терапије; 	<ul style="list-style-type: none"> - требају, дозира лекове, припреми болесника и да одговарајућу медикаментозну терапију, према процедури коју је прописао лекар; - требају, дозира лекове, припреми болесника за апликацију лекова (оралну, парентералну, перкутану, ректалну и инхалациону); - прати и региструје реакцију и дејство лека; - припреми и примени анти-шок терапију; 	
спроводи дијагностичке и терапеутске поступке	<ul style="list-style-type: none"> - наведе и објасни организацију рада интерног одељења; - наведе и објасни сестринске интервенције у нези и асистирању у лекарским процедурама код интернистичких болесника (пункције, скопије, ЕКГ, инхалације); - наведе и објасни организацију рада инфективног одељења; - наведе и објасни сестринске интервенције у нези и асистирању лекару код дијагностичко-терапијских процедура и 	<ul style="list-style-type: none"> - припреми материјал и асистира код дијагностичко-тераписких процедура и лечења интернистичких болесника (пункције, скопије, ЕКГ, инхалације); - припреми материјал и асистира код дијагностичко-терапијских интервенција и лечења инфективних болесника /пункција, скопија, изолација, карантин / - припреми материјал и асистира код хирушких интервенција и код лечења повреда костију, зглобова и меких 	

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:			
	<p>лечења инфективних болесника (пункција, скопија, изолација, карантин);</p> <ul style="list-style-type: none"> - наведе и објасни организацију рада хирушког одељења; - наведе и објасни сестринске интервенције у нези и асистирању лекару код дијагностичко-терапијских процедура и лечења код хирушких болесника, повреда костију, зглобова и меких ткива; - наведе и објасни организацију рада неуролошког одељења; - наведе и објасни сестринске интервенције у нези и асистирању лекару код дијагностичко-терапијских процедура и лечења неуролошких болесника; - наведе и објасни организацију рада психијатриског одељења; - наведе и објасни сестринске интервенције у нези и асистирању лекару код дијагностичко-терапијских процедура у лечењу психијатриских болесника; 	<p>ткива;</p> <ul style="list-style-type: none"> - прати, региструје промене и стање болесника у пост оперативном току; - припреми материјал и асистира код специфичних дијагностичко-терапијских интервенција и лечења неуролошких болесника; - припреми материјал и асистира код специфичних дијагностичко-терапијских интервенција и лечења психијатриских болесника; 	
спроводи примарну, секундарну и терцијарну здравствену заштиту	<ul style="list-style-type: none"> - објасни појам здравља; - наведе принципе здравственог васпитања; - наведе принципе планирања и програмирања здравствено-васпитног рада у циљу промоције здравља и превенције болести; - наведе методе и средства која се могу користити у здравственим и другим установама за различите групе становништва; - наведе принципе процеса здравствене неге и лечења у кућним условима. 	<ul style="list-style-type: none"> - учествује у организацији и реализацији систематских прегледа и вакцинацији одређених група становништва; - реализује процес здравствене неге и лечења у кућним условима; - планира и програмира здравствено-васпитни рад у циљу промоције здравља и превенције болести; - примени методе здравствено-васпитног рада у здравственим и другим установама за различите групе становништва. 	